כגינתי · נוסח"ת בלע"ז: **וסיפ' כי"כ מנס** · כך היתה שנה: **מקברס חמס** · קללה היתה כלומר לא יעלו על לב ולא יזכרו בדברים המדברים לרעה לפי שרבעים היו שהיו מקיימין קונים בכרס ולר"ת=כלאים ניהנו ולא נלמד מהן רעה לפי שלא דקדקו בהן לעיל היתה תורה שמתוך שהיו רבעים לא הוזכרו בבהמ"ד: **תנא קמא כר"מ** · דלמר שביב מרע ובריח שוים הלכך הוך דידיה לאו כזכי דמי: **וי"מ תומרים כרבנן** · דדברי שביב מרע בכתובין וכמסורין דמי **ואפי' לא מת מעלה** גמי יתנו ליורשי מקבל כל זמן שלא חזר מעלה מדבריו: **כר"מ** · מדתלו טעמא בקיום דברי המת ואם לא מת יחזרו לו: **מספקא לנו** · לי כר"מ לי כרבנן ולהכי לא קאמר מספקא לנו לי מלוה לקיים דברי המת לו לא: **תני** · במילתיה דר"מ יחזרו למעלה ולא תחני ליורשי מעלה, דבלא מת טפקינן:

כבינתי לבתי והיא בשנים עשר מנה ומתה וקיימו חכמים את דבריה, אמר להם, בני רוכל תקברם אמכם[ת"ק כר"א,ור"נ תן ור' יעקב נמי כר"א אע"ג דמיתי לא אמרינן(מצוה לקיים דברי המת[ש אומרים כרבנן[ור' יהודה הנשיא שאמר משום ר"מ בר"א מיקן היכא דמית אמרינן(מצוה לקיים דברי המת[ש וחכמים אומרי, יחלקו מספקא להו וכאן אמרו שודא עדיף ור"ש הנשיא מעשה אתא לאשמועינן:אבעיא להו: "ר"ש הנשיא" נשיא הוא אצ"ל[משמיה דנשיא קאמר ת"ש שדאמר רב יוסף הלכה כר"ש הנשיא,ועדיין תיבעי לך[נשיא הוא אצ"ל דקאמר משמיה דנשיא? תיקו. גופא אמר רב יוסף הלכה כר"ש הנשיא והא *קיי"ל דברי שביב מרע בכתובין וכמסורין דמו[רב יוסף מוקי לה בבריא,והא ליורשי משלח קאמר וקיי"ל *מצוה לקיים דברי המת?תני יחזרו למשלח:

הדרן עלך המביא קמא

המביא גט ממדינת הים ואמר "בפני נכתב" אבל לא "בפני נחתם", "בפני נחתם" אבל לא "בפני נכתב", "בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו, בפני נכתב חציו ובפני נחתם כולו" ← פסול; אחד אומר בפני נכתב ואחד אומר בפני נחתם פסול. שנים אומרים בפני נכתב ואחד אומר בפני נחתם פסול. ור' יהודה מכשיר. *אחד אומר בפני נכתב ושנים אומרים בפני נחתם כשר: **אין** כולו בתקנת חכמים · קסבר דלא דייק הסיפא כל כך כמאן כל העדות מתקיימות על ידו ורבנן סבר דמ"מ דייק סיפא: ***כיון** חיכא מידי דלולו מסיק לכולא ליטרח כשר · מה שפי' בקונטרס דלרבנן חד כי אמר יעקבי כשר תימה מה עלה על דעתו של רבנן לפסול כשמסיימו לחר כיון דלא חיים ליחלופי כי ליכא לחר בהדיה כשר לפי שמעיד גם על הכתיבה וכ"ש כי חיכא לחר בהדיה לכך נראה כדפירשתי לעיל דידעתי בחד לח מהני ת"ש דמעיד על הכתיבה והשתא אתי שפיר דבעי רבא לפסול בהוא, ולחר מעידין שמכירין חתימת השני משום דיחלופי כמו שפסול כי ליכא חד בהדיה ורב חסדא פריך מי חיכא מידי דלולו ואומר גם בפני נחתם כשר וכי דאי לא אמר כשר קס"ל דצריך ופסולו:פי' אע"ג דקי"ל לפי שאין עדים מצויין לקיימו ולשמה לא חיישינן ולכך תקנו שיאמר בפני נחתם כדי

ורבי יהודה הגשיא כו' כר"ח והיכא דמת לחכירין מלוה לקיים שביב מרע כמסורין דמו לחפילו מת מקבל בריחא כדפירשנו לעיל: **אן** דקחמר מסמיה דגשיא · לפי שלח מלינו שהיה גשיא קבעי שמת חיסר התנא מדבריו והיה לו לגמוח"ת דגשיא חומר"ופשיטא חומר"ופשיטו מרע יוסף ודחי עדיין חבעי הגשיא חומר לו דקחמר מסמיה דגשיא דשמח ליתנא דבריחא נקט רב יוסף ומלינו שהתנא שונה כעניו זה בב"ק (דף נפ:) "ר' יעקב מפלם חלי מוך"ופריך ר' יעקב מלי עבידתיה:

הדרן עלך המביא קמא

המביא · בפני נכתב כולו ובפני נחתם חלינו · בגמ' מסמע דגרסי' בריחא בפני נחתם כולו בפני נכתב חלינו ותימה למ"ד לפי שחין עדים מלויין לקיימו כיון דחמת בפני נכתב חלינו ונחתם כולו פסול כ"ש בפני נחתם חלינו ותומר ר"י לחילמיך דסד"ח ליתכסר דחציב טפי מכתב סופר ועד דליכא קיום חלא שני עדים חמומין חלא דליכא קיום חלא לכתיבה ותחיימת עד לחר ועדיף מבפני נחתם כולו ונכתב חלינו דבעינן שיעיד על עיקר כתיבה כדלחמרי' בריש מכילתין (דף ג·) דלמא לחי לחילופי בקיום שטרות דעלמא: **אין** כולו בקיום הגט כו' · לפי מה דבעי למימר בפ"ק (נעיל דף ו·) גבי רב חסדא מלריך מלקטיספון לחרחיקי דקסבר לפי שחין בקיום לשמה ליכא למימר דהכא ליכא לחיכי בשנים מעידים על תחיימת השני לשמה: **אין** כולו בתקנת חכמים · קסבר דלא דייק הסיפא כל כך כשחין כל העדות מתקיימות על ידו ורבנן סבר דמ"מ דייק סיפא: ***כיון** חיכא מידי דלולו מסיק לכולא ליטרח כשר · מה שפי' בקונטרס דלרבנן חד כי אמר יעקבי כשר תימה מה עלה על דעתו של רבנן לפסול כשמסיימו לחר כיון דלא חיים ליחלופי כי ליכא לחר בהדיה כשר לפי שמעיד גם על הכתיבה וכ"ש כי חיכא לחר בהדיה לכך נראה כדפירשתי לעיל דידעתי בחד לא מהני ת"ש דמעיד על הכתיבה והשתא אתי שפיר דבעי רבא לפסול בהוא, ולחר מעידין שמכירין חתימת השני משום דיחלופי כמו שפסול כי ליכא חד בהדיה ורב חסדא פריך מי חיכא מידי דלולו ואומר גם בפני נחתם כשר וכי דאי לא אמר כשר קס"ל דצריך ופסולו:פי' אע"ג דקי"ל לפי שאין עדים מצויין לקיימו ולשמה לא חיישינן ולכך תקנו שיאמר בפני נחתם כדי

המביא · בפני נכתב כולו ובפני נחתם כולו בפני נכתב חלינו ותימה למ"ד לפי שחין עדים מלויין לקיימו כיון דחמת בפני נכתב חלינו ונחתם כולו פסול כ"ש בפני נחתם חלינו ותומר ר"י לחילמיך דסד"ח ליתכסר דחציב טפי מכתב סופר ועד דליכא קיום חלא שני עדים חמומין חלא דליכא קיום חלא לכתיבה ותחיימת עד לחר ועדיף מבפני נחתם כולו ונכתב חלינו דבעינן שיעיד על עיקר כתיבה כדלחמרי' בריש מכילתין (דף ג·) דלמא לחי לחילופי בקיום שטרות דעלמא: **אין** כולו בתקנת חכמים · קסבר דלא דייק הסיפא כל כך כשחין כל העדות מתקיימות על ידו ורבנן סבר דמ"מ דייק סיפא: ***כיון** חיכא מידי דלולו מסיק לכולא ליטרח כשר · מה שפי' בקונטרס דלרבנן חד כי אמר יעקבי כשר תימה מה עלה על דעתו של רבנן לפסול כשמסיימו לחר כיון דלא חיים ליחלופי כי ליכא לחר בהדיה כשר לפי שמעיד גם על הכתיבה וכ"ש כי חיכא לחר בהדיה לכך נראה כדפירשתי לעיל דידעתי בחד לא מהני ת"ש דמעיד על הכתיבה והשתא אתי שפיר דבעי רבא לפסול בהוא, ולחר מעידין שמכירין חתימת השני משום דיחלופי כמו שפסול כי ליכא חד בהדיה ורב חסדא פריך מי חיכא מידי דלולו ואומר גם בפני נחתם כשר וכי דאי לא אמר כשר קס"ל דצריך ופסולו:פי' אע"ג דקי"ל לפי שאין עדים מצויין לקיימו ולשמה לא חיישינן ולכך תקנו שיאמר בפני נחתם כדי

הדרן עלך המביא קמא

המביא · גט ממדינת הים ואמר "בפני נכתב" אבל לא "בפני נחתם", "בפני נחתם" אבל לא "בפני נכתב", "בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו, בפני נכתב חציו ובפני נחתם כולו" ← פסול; אחד אומר בפני נכתב ואחד אומר בפני נחתם פסול. שנים אומרים בפני נכתב ואחד אומר בפני נחתם פסול. ור' יהודה מכשיר. *אחד אומר בפני נכתב ושנים אומרים בפני נחתם כשר: **אין** כולו בתקנת חכמים · קסבר דלא דייק הסיפא כל כך כמאן כל העדות מתקיימות על ידו ורבנן סבר דמ"מ דייק סיפא: ***כיון** חיכא מידי דלולו מסיק לכולא ליטרח כשר · מה שפי' בקונטרס דלרבנן חד כי אמר יעקבי כשר תימה מה עלה על דעתו של רבנן לפסול כשמסיימו לחר כיון דלא חיים ליחלופי כי ליכא לחר בהדיה כשר לפי שמעיד גם על הכתיבה וכ"ש כי חיכא לחר בהדיה לכך נראה כדפירשתי לעיל דידעתי בחד לא מהני ת"ש דמעיד על הכתיבה והשתא אתי שפיר דבעי רבא לפסול בהוא, ולחר מעידין שמכירין חתימת השני משום דיחלופי כמו שפסול כי ליכא חד בהדיה ורב חסדא פריך מי חיכא מידי דלולו ואומר גם בפני נחתם כשר וכי דאי לא אמר כשר קס"ל דצריך ופסולו:פי' אע"ג דקי"ל לפי שאין עדים מצויין לקיימו ולשמה לא חיישינן ולכך תקנו שיאמר בפני נחתם כדי

תוספות רי"ד

המביא גט ממדינת הים ואמר בפני נכתב אבל לא בפני נחתם בפני נחתם אבל לא בפני נכתב בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו ובפני נחתם כולו פסול א'אומר בפני נכתב וא' אומר בפני נחתם פסול שנים אומרים בפנינו נכתב וא' אומר בפני נחתם פסול ור' יהודה מכשיר א' אומר בפני נכתב ושנים אומרים בפנינו נחתם כשר כו' א' מן הערים אומר בפני נכתב וא' אומר בפני נחתם פסול או כשהגט יוצא מתחת ידי האחד שהוא מביאו ואין חבירו שליח בהבאתו ס"ה פסול דלשליח מצרילים רבנן למימר לתרוייהו ולמאן דמוקי לה בגמ' כששניהם שלוחים אפ"ה פסול דכיון דאחד הוא דאיכא אחתים, ואיהו לא קפסהיד אבתיבה אתי לאיחלופי בקיום שטרות דעלמא בע"א כראסהן בשמעתא קמא דפ"ק שנים אומרי' בפנינו נכתב ושלישי אומר בפני נחתם נמי פסול משום דאי סעמא גופיה ור' יהודה מכשיר דכיון דמצרכינהו נמי אבתיבה או הוא או אחר חו לא אתי לאיחלופי · ובגמ' אמרינן דחלוק היה ר' יהודה אף בראשונה פי' הא' אומר בפני נכתב וא' אומר בפני נחתם כשר וכנ"ל מפרש הא תנא ליה חדא ומנא הא תנא ליה תרתי ומנא המביא גם ממדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם או מהיכא הוה אמינא צריך לכתחלה ואי לא אמר כשר קס"ל דצריך ופסולו:פי' אע"ג דקי"ל לפי שאין עדים מצויין לקיימו ולשמה לא חיישינן ולכך תקנו שיאמר בפני נחתם כדי

א ב מיי' פ"ז מהלכות גירושין הל' יג סמג עשין ג טוש"ע אה"ע סי' קמב סעי' טו:

ב ג מיי' שם הל' טו טוש"ע שם סעי' טו:

ג ד ה מיי' שם הל' יג טוש"ע שם סעי' טו:

ד ו מיי' שם הל' יג טוש"ע שם סעיף טו:

צג א מיי' פ"ד מהל' זכייה הל' ה טוש"ע ח"מ סי' רנג סעיף ב:

מחנה

"קיי"ל" קושיות על פסק ש"ך ואחר"ך כללים יוצאים

נוסח

שלח כאחיא ב"ש ואחיך אחרן ב"ה קנסה בריבך "בפני נכתב ובפני נחתם"

נוסח/מחנה

אי"מא/אלא טלמי בירור בבני נכתב ח"ג... בסוף

נוסח/מחנה

ע' תוס' ד"ה אחר ואומר אלא החתימה המביא גם ממדינת הים בראשונה ובפני נחתם כמו שפי' בקונטרס

לקיים החתימה דאי אתי בעל לבסוף ומערער שלא כתבתיו אני ומזוייף הוא לא משגחינן ביה הא אמרן לעיל דצריך שיאמר גם בפני נכתב ופעיד על כל הכתיבה שנכתב לשמה גזירה דלמא אתי לאיחלופי בקיום שטרות בעלמא דכל קיום שטרות הוא בשני עדים והכא משום עיגונא דאיתתא הימנה רבנן לחד כבי תרי וזוקא היכא דהעיד גם על הכתיבה דלא אתי לאיחלופי בקיום שטרות בעלמא הימנה רבנן כבי חרי אבל היכא דלא העיד גם על הכתיבה לא הימנה רבנן כבי תרי ומ"ה פסול אם לא העיד בין על הכתיבה בין על החתימה: בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו בפני נכתב חציו וכו' הי חציו אילימא חציו ראשון והא א"ר אלעזר אפילו לא כתב בו אלא שישה שוב אינו צריך פי' שישה ראשונה שיש שם האיש והאשה והמזון אלא אמר רב אסי חציו אחרון:בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו פסול פי' ע"א וכיון שלא קיים כל החתימה פסול דכיון דלא שכיחי שיירתא חיישינן דלמא אתי בעל ומערער ונמצא גם בסל ובניה ממזרים הלכך לא תינשא בו: אמר רב חסדא ואפי' שנים מעידים על חתימת יד שני פסול ס"מ או כולו בקיום הגט או כולו בתקנת חכמים פי' הא' נתקיים בשני עדים כדרך קיום שטרות והעד האחד נתקיים בעדות השלישי שהוא תקון חכמים דהימנוה כבי תרי ובעינן או כולו כתקון חכמים או כולו בקיום שטרות:מתקיף[לה] רבא ומי איכא מידי דאילו אמר חד כשר והשתא דאיכא